

Mattilbudet i Eikelia barnehage

Pedagogisk forankring

Barnehagen er en pedagogisk institusjon som utgjør starten på barns utdanningsløp.

Rammeplanen sier mye om hvordan barnehagen skal forholde seg til de ulike aspektene ved dette:

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. (...) Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna:

- *får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.*

Personalet skal:

- *legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltagelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna*
- *kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn». (Rammeplan for barnehager s. 49-50).*

Rammeplanen sier også at barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

Barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen og de skal lære å ta vare på den, på seg selv og hverandre. Bærekraftig utvikling omfatter altså både natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Det betyr at vi velger kortreist mat når vi handler, sørger for å minimere matsvinn, og ikke minst, kildesortere. Vi sår grønnsaker slik at vi kan se hvordan de vokser, og når vi har anledning, lager vi mat som er egenprodusert slik at barna kan se hvordan maten blir til.

Rammeplanen sier videre at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. For oss handler sosial utjevning om at barn skal få samme muligheter og et like godt utgangspunkt i barnehagen. Vi streber derfor etter å legge til rette for gode opplevelser og aktiviteter i barnehagen som ikke fordrer at foresatte må bruke penger utover den månedlige barnehageavgiften.

Med bakgrunn i Rammeplanen og Helsedirektoratets anbefalinger for mat i barnehagen, har barnehagen en årlig evaluering av våre rutiner for matservering, både den daglige og ved tradisjonsdager og feiringer. Foreldre kan komme med innspill til FAU som blir tatt med i evalueringen før et nytt barnehageår starter opp.

Måltidene

Måltidene i Eikelia barnehage handler om mer enn bare å spise. De er en arena for fellesskap, samspill, læring og mestring og skal være preget av gode opplevelser og samtaler. Her kan vi jobbe med rammeplanen i form av å snakke om f.eks. hvor mange gulrotstaver det blir til hver eller hvorfor kroppen trenger mat, eller bare hva de gjorde i helgen. Det betyr at vi må beregne god tid til måltider og tilstedeværende voksne som spiser sammen med barna. De voksne skal møte godt forberedt til et måltid, slik at det er ro rundt bordet.

Mattilbudet

Mattilbudet i Eikelia barnehage er utarbeidet i samarbeid med foreldrerådet. Vi hadde en omfattende undersøkelse høsten 2021 og på bakgrunn av foreldrenes og personalets ønsker utarbeidet vi barnehagens mattrilbud. Våren 2025 førte en evaluering i barnehagens samarbeidsutvalg til noen endringer i mattrilbudet. Etter å ha forsøkt flere ulike cateringbyråer, besluttet vi å gå over til et utvidet smøretilbud i barnehagen. Barna spiser bedre og mer variert, og det er i tillegg mye mindre matsvinn. Et utvidet smøremåltid kan f.eks. bestå av fiskekaker/laks og søtpotetstaver i tillegg til brød og pålegg.

Dagens tilbud er som følger:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.måltid Smøremat, (utvidet tilbud)	1.måltid Smøremat	1.måltid Smøremat	1.måltid Matpakke	1.måltid Matpakke
2.måltid Brød/Knekkebrød	2.måltid Brød/Knekkebrød	2.måltid Brød/Knekkebrød	2.måltid Matpakke	2.måltid Matpakke
Annet: Frukt og Melk	Annet: Frukt og Melk	Annet: Frukt og Melk	Annet: Frukt og Melk	Annet: Frukt og Melk

- Barnehagen er dessverre ikke godkjent for å lage varm mat til barna på grunn av kjøkkenets utforming.
- I hele juli og august er det matpakker, men det er kun juli som er betalingsfri, da mattrilbudet også dekker bevertning til ulike arrangementer (se oversikt under).
- De som ønsker, kan ha yoghurt, smoothie, frukt osv. med som supplerer til matboks og den maten vi serverer.
- Barnehagen har mikroovn om det er noen som ønsker å ha med mat som må varmes.

For 340 kr pr. barn, er det et variert og godt tilbud. Ordningen har ikke inkludert frukt. Dette har foreldrene med seg til en felles pott. I år har Bærum kommune inngått en ny rammeavtale med Matvareexpressen. Vi vil se på om fruktordningen kan legges inn i mattrilbudet. Dette vil vi teste ut høsten 2026.

Matordningen gir også rom for at barnehagen i ganske stor grad får pedagogisk fleksibilitet. I Eikelia barnehage prioriterer vi å få best mulig voksensettethet og kvalitet i samhandling med barna. Vi prøver derfor å tilrettelegge for den hverdagen som legger til rette for denne. Det å ha to matpakkedager gir oss mer tid med barna og det er også en fin forberedelse til skolehverdagen. Den gir rom for at man kan gå på tur med en liten gruppe flere ganger i uken og på den måten får man bedre bruk av rommene inne. Færre barn på tur og færre barn inne i lokalet gir ofte mer voksensettethet og bedre kvalitet.

I form av smørematen vil barna få medvirke til hva de vil ha på brødiskiven blant et lite utvalg pålegg. Når vi har anledning lar vi barna forsøke å smøre selv, det gir gode mestringsopplevelser. De kan også være med på å gjøre klar til måltider, dekke bord, kutte frukt m.m. Avdelingene har ofte «ukens hjelper», det er en svært populær jobb.

Matglede

Det er viktig for oss at barna opplever matglede. Det innebærer at de får skaffe seg førstehåndserfaring med ulike smaker, lukter og konsistenser. Barna må kunne ta/føle, lukte og smake på. Baking til jul er et eksempel på en slik erfaring. Hvordan lukter jul? Derfor har vi noen tradisjoner i løpet av året der matlaging er en del av det pedagogiske opplegget (se oversikt under).

Tradisjoner og feiringer i Eikelia barnehage

Barnas bursdager	I forkant av bursdagen lager avdelingen krone sammen med barnet. Barnet får medvirke til hvordan bord skal pyntes, evt. andre hyggelig ting som skal skje på bursdagen. På selve dagen får barnet ekstra oppmerksomhet med flagg og bilde på plassen sin. Barnet er «hjelper» og har stor medvirkning på egen dag. Barnets medvirkning varierer etter modning og alder. Har barnet søsken i barnehagen, blir søsken invitert til måltid. Ved måltidet serveres det en saftis. Bursdagsbarnet deler ut isen, og hen har dermed en stor opplevelse av å få dele noe med venner. I 2. etasje er det mange barn pr. avdeling, så her har vi valgt å begrense det noe ved å ha en felles bursdagssamling for alle månedens bursdagsbarn den siste fredagen i måneden. Familiene har ikke anledning til å ta med eget bursdagsgodt i form av kake e.l. Dette er besluttet i samråd med foreldrene (FAU og SU). Kakerester og andre søtsaker (uavhengig av bursdager) tas ikke imot i barnehagen. Det er en veldig fin tanke at mange ønsker å gjøre noe hyggelig for barnehagen, men vi ønsker at det begrenses til aktiviteter arrangert av FAU.
Høstutstilling	Barnehagen serverer grove vafler til barn og foreldre.
Innhøsting	Vi har etablert egen kjøkkenhage og ønsker å få til innhøsting av egne grønnsaker, slik at barna får smake.
Halloween	«Skumle» sanseopplevelser. Det blir ikke servert godteri.
Desember	Vi etterstreber å bake pepperkaker og lussekatter. Vi begrenser smakingen til bakedagen og Lucia-feiringen.
Barnas julebord	Dette er en hyggelig tradisjon hvor barna kommer litt pyntet. Det serveres tradisjonell julemat som f.eks. kjøttkaker og julepølse med poteter og grønnsaker.
Nissefest	Nissefest er en veldig spennende dag i Eikelia barnehage. Alle barn og voksne har på seg noe «nissete». Det er fellessamlinger, gang rundt juletre, leker o.l. Hvis nissen har tid, kommer han med en pose til hver av barna. Posen kan inneholde: klementin, tørket frukt, sjokoladenisse og/eller et utvalg blant kjeks av havre eller fullkorn. Til måltid serveres risengrynsgrøt med sukker og kanel. Det serveres rød saft til grøten.
Karneval	Rundt fastelavn har vi karneval i Eikelia barnehage. Denne festen kalles ofte noen annet som for eksempel fargefest, kardemommeby-fest alt etter hva tema for karneval blir. Vi ønsker å jobbe med et tema for festen slik at det blir noe mer enn «bare» en fest. Vi har tradisjon for at bjørnebarna har bod for matservering. For å få servert må barna betale med en bong som fungerer som penger. Dette er veldig stas både for de som selger og de som kjøper. Her har det ofte blitt servert pølser, men det kan også serveres andre matretter som for eksempel pizzasnurrer e.l.
Gul fest	I forbindelse med påske har vi gul fest. Vi har fellessamling og eggejakt. Til måltidet serverer vi blant annet frukt og grønnsaker som er gule. Påskekyllingen er også innom med en liten overraskelse, ofte en liten sjokolade.
Aktivitetsdag i forbindelse med 17.mai	På denne dagen har vi aktiviteter som barna kan kjenne igjen på skolens 17. mai feiringer typ sekkeløp, eggeløp, kaste ball på bokser o.l. Som premie får barna en saftis hver.
Foreldrekafe	Som hovedregel serveres Eikelias grove vafler på slike arrangementer.